

Valtuustoaloite - Asunto- ja maapoliittinen uudistus

Kvalt 26.02.2024 § 11

Puheenjohtaja Aki Nevalainen jätti Vasemmistoliiton ja SDP:n valuustoryhmien puolesta seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Asunto- ja maapoliittinen uudistus

Esitän, että Kittilän kunnassa tehdään asunto- ja maapoliittinen uudistus seuraavasti:

1. Kittilän kunnassa laaditaan maapoliittinen ohjelma.

Sen tarkoituksena on esittää ne toimintatavat ja -linjaukset, mitä kunta käyttää maapolitiikkaa harjoittaessaan.

- *Tehdään linjaus, että 1. asemakaava pyritään laatimaan kunnan omistamalle maalle*
- *Yksityisten omistamia maita kaavoitetaan asemakaavan muuttamisen yhteydessä*

Kunnan maapolitiikan keskeinen tehtävä on hankkia raakamaata tulevan yhdyskuntarakentamisen tarpeisiin ennen asemakaavan laatimista. Riittävällä raakamaavarannolla parannetaan kaavoituksen toimintaedellytyksiä, turvataan riittävä tonttituotanto ja yhdyskuntarakentamisen taloudellisuus.

Suurin osa yhdyskuntarakentamiseen tulevasta maasta pyritään hankkimaan vapaaehtoisin kaupoin. Hyviin tuloksiin päästään parhaiten, jos

- *Kunnalla on hyvä maareservi keskeisillä kasvusuunnilla*
- *Maanhankinnat tehdään riittävän ajoissa*
- *Maan hinnoittelu on johdonmukaista ja perustuu käypään hintaan*
- *Poliittinen päätöksenteko on sitoutunut noudattamaan kunnan maapolitiikan linjauksia*
- *Yhteistyö kaavoituksen kanssa on toimivaa*
- *Uudisrakentamisalueet kaavoitetaan kunnan omistamalle maalle*
- *Kunnan maankäyttösopimuskäytäntö tukee raakamaanhankintaa*
- *Lunastus- ja muut lakisääteiset maanhankintakeinot ovat tarvittaessa käytettävissä.*
- *Kunta tiedottaa maanmyyntiä tukevista verotuskäytännöistä*
  - *Kiinteää omaisuutta valtiolle, maakunnalle, kunnalle tai kuntayhtymälle luovutettaessa luovutusvoiton veronalaista määrää laskettaessa luovutushinnasta vähennetään vähintään 80 prosenttia.*
- *Kunta omistaa maa- ja metsätalous alueita, jolloin niitä on mahdollista tarjota vaihtomaina maanhankinnassa.*
- *Kunta hankkii tulvasuojelun toteuttamisen kannalta tarpeelliset alueet omistukseensa kaikkia maanhankintakeinoja käyttäen.*

Kunnan raakamaan hankinnalla saavutetaan käytännössä seuraavia etuja:

- *Raakamaan hankinta kunnan yleiskaavan mukaisilta kasvusuunnilta auttaa kehittämään kunnan yhdyskuntarakennetta toivottuun suuntaan. Kunnan hankkiman maan kaavoitus sujuu joutuisasti.*
- *Hankkimalla kaavoitettava maa kunnan omistukseen voidaan maanomistajia kohdella tasapuolisesti riippumatta tulevasta kaavaratkaisusta.*
- *Asemakaavoituksen synnyttämä maan arvonnousu voidaan käyttää kaavan toteuttamisesta kunnalle aiheutuviin kustannuksiin. Kunnan riittävä tonttivaranto ja tonttien luovutus antavat mahdollisuuden vaikuttaa tonttien sekä asumisen ja yrittämisen hintatasoon kunnassa.*
- *Kunnalla on paremmat mahdollisuudet varmistaa kaavan oikein ajoitettu ja taloudellinen toteuttaminen.*
- *Kunnan raakamaan hankinnalla voidaan varmistaa laajojen, riittävien ja oikein sijoittuneiden virkistysalueiden toteutuminen.*

Lisäksi maapoliittisessa ohjelmassa tulee käydä läpi linjaukset:

- *Tonttien luovutuksesta: omistus- vai vuokraoikeudella ja luovutus ehdot. Erityisesti rakentamattoman tontin edelleenmyyntikielto ja vaatimus rakentamisen aloitus ajasta. Riittävän suuri sakkomaksu, mikäli rakentamisen aloitus viivästyy.*
- *Tonttivarantojen aktivoinnista: luovutusehdot, rakentamiskehotus ja korotettu kiinteistövero. Yli 2 vuotta tyhjänä olleille asuinrakentamisen tonteille/rakennuspaikoille asemakaava-alueilla annetaan rakentamiskehotus. Mikäli kehotusta ei noudateta 3 vuoden kuluessa kunta lunastaa tontin/tontin osan.*
- *Maankäyttösopimuksista*

2. Kittilän kunta perustaa maa-, asunto- ja liikennepoliittisen eli MAL- yhteistyöryhmän.

Ryhmän tavoitteena on tuottaa ajankohtaista tietoa valtion- ja kunnan virastoille, sekä kunnallisille päättäjille. Yhteistyöryhmän tehtäviin tulee sisällyttää aluksi 2 vuoden välein toteutettava kysely, josta nähdään esimerkiksi mille alueille on kysyntää ja minkälaisia tarpeita näihin alueisiin kohdistuu.

Painopistealueina:

- *maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittaminen*
- *yhdyskuntarakenteen toimivuus, joukko- ja rahtiliikenteen edistäminen*
- *asuntomarkkinoiden ja asuntotuotannon kokonaistarpeen edellyttämät toimenpiteet*
- *kohtuuhintaisten asuntojen tuottaminen*

- *elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen*

Yhteistyöryhmän kokoonpanossa ainakin seuraava edustus:

- *Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa, Lapin paikallisyhdistys*
- *PAM Tunturi-Lapin ammattiosasto*
- *Kideve Elinkeinopalvelut*
- *Kittilän yrittäjät*
- *Keski-Lapin Kaivos- ja Metallityöväen ammattiosasto*
- *Agnico Eagle Finland, Kittilän kaivos*
- *Levi Ski Resort*
- *Kunnanjohtaja*
- *Kunnanhallituksen edustaja*
- *Teknisen osaston edustaja*
- *Teknisen lautakunnan edustaja*
- *Rakennusvalvonnan edustaja*
- *Rakennus- ja ympäristölautakunnan edustaja*
- *Vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja*
- *Lapin ELY-keskus Liikenne ja infrastruktuuri toimiala*
- *Lapin ELY-keskus Ympäristö ja luonnonvarat toimiala*
- *Väylävirasto*

3. Kittilän kunta hankkii ja ottaa käyttöön sähköisen tontinhakupalvelun.

- *Tontinhakupalveluun laitetaan näkyville kaikki kunnalla myytävänä/vuokrattavana olevat tontit.*
- *Lisäksi palveluun kerätään näkyviin asemakaavoitetut rakentamattomat tontit. Jatkossa rakentamisen aloitusten seuranta on näin helpompaa ja tarvittaviin toimenpiteisiin tonttivarantojen aktivoimiseksi ryhdytään ajallaan.*
- *Rakentamattomien kaavatonttien omistajat voivat nimellistä korvausta vastaan antaa yhteystietonsa palveluun.*
- *Paikkatietoinsinööri ottaa päävastuun sähköisen tontinhakupalvelun hankinnasta ja käyttöönotosta.*

4. Kittilän kuntaan palkataan kaavasuunnittelija vakituiseen työsuhteeseen.

- *Kaavasuunnittelijan tehtäviin kuuluvat yleis- ja asemakaavojen suunnittelu, sekä niihin liittyvien konsulttitoiden ohjaus.*
- *Kaavasuunnittelija osallistuu myös kaavaprosessin kehittämiseen*
- *Kaavasuunnittelija ottaa päävastuun maapoliittisen ohjelman vaimistelusta*

5. Ala-Kittilän asemakaava toteutetaan seuraavasti.

- *Kunta pyrkii ostamaan asemakaava-alueelta kaikki maa-alueet, joilla ei ole käyttökuntoisia rakennuksia, vapaa ehtoisin kaupoin. Hankkimalla kaavoitettava maa kunnan omistukseen voidaan maanomistajia kohdella tasapuolisesti riippumatta tulevasta kaavaratkaisusta.*
- *Kaava-alueen toteuttamiseksi voidaan se hyväksyä*

pienemmissä lohkoissa, käyttää lunastusmenettelyä ja jättää alueita kokonaan pois kaavasta tai käyttää kehittämiskorvausmenettelyä.

- *Mikäli alueita jätetään kaavan ulkopuolelle maanomistajien toimien perusteella, kunta voi myöhemmin kieltäytyä kaavoituksen käynnistämisestä näille alueille. Lisäksi 1. asemakaavan ulkopuolelle jäävät alueet toteutetaan maankäyttösopimuksin, jotka voivat tulla huomattavan kalliiksi.*
- *Kaavaan tulisi sisällyttää ainakin yksi KL-alue esim. Latotien varteen, mihin olisi mahdollista rakentaa n. 2000 neliön liikerakennus parkkialueineen.*
- *Kaava-alueella tulisi olla sopivassa suhteessa AO-tontteja, joista osa soveltuisi paritaloille ja osa omakotitaloille, sekä niiden yhteyteen tulevalle autotalli/taloustrakennukselle.*
- *AO-tonttien rakennusalue ja harjan suunnat tulee määrittää tarkemmin.*
- *Kaavaan tulee saada sovitettua myös AR-tontteja.*
- *Kunta ostaa MT-alueet ja vuokraa ne maatalouskäyttöön. MT-alueet tulee pitää vuokraajan toimesta maisemallisesti siistissä kunnossa. Mikäli maataloustoiminta MT-alueella päättyy, kunta voi purkaa vuokrasopimuksen ja muuttaa tarvittaessa alueen käyttötarkoitusta.*
- *Kevyenliikenteen väyliin ja niiden helppokulkuisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.*

6. Kaavoituksen konsulttitoimien kilpailutusta muutetaan.

- *Kilpailutukset tehdään jatkossa pisteyttämällä*
- *Laatupisteiden määrä tulisi olla vähintään puolet hankinnan maksimipistemäärästä*
- *Laatuun vaikuttavia tekijöitä:*
  - *toimitus- tai toteutusaika*
  - *hankintasopimuksen toteutukseen osoitetun henkilöstön pätevyys ja kokemus*
  - *sekä toteutukseen osoitetun henkilöstön määrä*
  - *aikaisempi kokemus tarjoajasta voi laskea pisteitä*
  - *paikallistuntemus*
  - *referenssit eli kuinka osoitettu henkilöstö on suoriutunut aikaisemmin tarjousta vastaavista kaavoista”*

Päätös

Puheenjohtaja totesi, että aloite kirjataan pöytäkirjaan ja lähetetään valmisteltavaksi kunnanhallitukselle.

Khall 12.03.2024 § 89

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kurula, puh. 040 595 7597

Esittelijä Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen teknisen ja hallinnon toimialojen valmisteltavaksi.
Vastuuhenkilöinä ovat tekninen johtaja ja kunnanjohtaja.

Päätös Kunnanjohtaja Timo Kurula palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn alkaessa klo 15:51.

Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Khall 13.08.2024 § 263
125/10.00.00/2024

Valmistelija Kunnanjohtaja Timo Kurula, Tekninen johtaja Roni Jänkälä

Aloite tehtiin kunnanvaltuuston kokouksessa 26.02.2024 § 11. Tämän jälkeen asiaa käsiteltiin kunnanhallituksen kokouksessa 12.03.2024 § 89. Aloitteen vaatima valmistelutyö etenee teknisen ja hallinto-osaston yhteistyöllä.

Vastauksena aloitteen eri kohtiin:

1) Asunto- ja maapoliittinen uudistus

Kittilän kunnan 1.8.2024 voimaantulleen hallintosäännön 31 §:n mukaan tekninen lautakunta vastaa muun muassa:

- 1) yleis- ja asemakaavoituksen sisältävästä maankäytön suunnittelusta
- 2) kunnan toimesta tapahtuvasta yhdyskuntapalvelujen suunnittelusta, rakennuttamisesta, rakentamisesta sekä kunnossapito- ja käyttötehtävistä
- 3) kunnan maa- ja vesialueiden, katujen, puistojen, torialueiden ja muiden yleisten alueiden hallinnasta ja hoidosta sekä vesihuollon kehittämisestä.

Edellisten lisäksi tekninen lautakunta päättää käyttötalousuunnitelman sekä sitä koskevat urakat ja hankinnat sekä teknistä toimea koskevat investointihankinnat.

Edellinen huomioon ottaen tekninen toimi on keskeisessä asemassa koskien aloitteessa esille tuotuja asioita; sähköisiä tontinhakupalveluita, kaavatöiden konsulttikilpailutusta, asemakaavoitusta ja kaavoitussuunnittelua sekä maapoliittista ohjelmaa koskien.

Asuntopoliittinen osuus on kytköksissä Kittilän kunnassa tapahtuvaan yhdyskuntasuunnitteluun ja kaavoitukseen, joten on luontevaa aloitteen mukaan tarkastella sitä maapoliittisen ohjelman laadinnan rinnalla.

Alueidenkäytön suunnittelu ja ohjaus perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin. Rakennusjärjestyksellä ja kunnan maapoliitiikalla sekä seutu- ja kuntastrategialla voidaan vaikuttaa alueidenkäyttöön.

2) MAL-yhteistyöryhmän perustaminen

Yhteistyöryhmää koskeva ehdotus on laaja vaatien kyselyiden toteuttamista. Perustaminen liitettäisiin osaksi konsultin tekemää työtä. On

olemassa tutkimuslaitoksia, jotka tekevät kyselyitä ja tutkimuksia joilla voidaan mitata eri intressiryhmien näkemyksiä.

3) Sähköinen tontinhakupalvelu

Kittilän kartta- ja kuntarekisteripalveluiden suunnittelu on aloitettu tammikuussa 2024 virkamiestyönä. Tonttien näkyvyys on osa palvelua. Tätä koskien kilpailutusaineiston valmistuttua se käynnistetään. Aikataulu kartta- ja rekisteripalvelun käyttöönsaamiselle on 2025 vuoden alku.

4) Kaavasuunnittelija vakituiseen työsuhteeseen

Henkilöresurssien tarvetta tarkastellaan tulevaisuuteen katsoen. Paikkatietoasiantuntija toimi on perustettu ja henkilövalinta tehty. Alustava mahdollisen kaavasuunnittelijan tehtäväkuvaus tekniseltä toimelta voisi olla:

- asemakaavoitus
- konsulttitoiden ohjaus
- poikkeuslupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu
- maisematyölupien valmistelu

5) Ala-Kittilän asemakaava

Aloitteen mukaisesti, vapaaehtoisten kauppojen käyttö maanhankinnassa tapana on yleisesti hyväksytty periaate, jota myös Kittilän kunta on pyrkinyt käyttämään, mikäli se on ollut mahdollista.

6) Kaavoituksen konsulttitoiden pisteytyksen muuttaminen

- Konsulttitoiden pisteytystä käytetään pisteyttämällä kansallisen hankintarajan ylittävissä hankinnoissa.
- Laatuasteissa on käytetty aloitteen mukaisia tekijöitä tähänkin asti. Laatuasteistekijöitä tullaan uudelleen tarkastelemaan hankintojen myötä.

Jatkotoimenpiteet

Aloitteen perusteella käynnistetään työn alkuunsaattamiseksi seuraavat toimenpiteet:

- Ohjelman laadintaa varten työstetään työpajatyöskentelyllä virkahenkilöstön ja luottamushenkilöstön sekä kunnan yhtiöiden kanssa asumisen ja maapolitiikan teemoja, jotta niiden ympärille voidaan itse ohjelman laadinnassa asettaa tavoitteet ja mittarit.
- Suoritetaan kysely maanomistajien mielipiteiden kartoittamiseksi. Kyselyn järjestäminen tapahtuisi ulkopuolisen asiantuntijatahon avulla.
- Asunto-ohjelmassa, kuten maapoliittisessa ohjelmassa lähtötietojen kerääminen on avainasemassa isomman kokonaisuuden selvittelyssä. Työn edetessä saadaan asetettua tavoitteet periaatteille, keinoille ja työkaluille asuntotuotannonkin edistämiseksi.

-Työssä tullaan käyttämään ulkopuolista asiantuntijapalvelua, joka kilpailutetaan. Jotta työ voidaan käynnistää, on tämä asiantuntijapalvelu kilpailutettava välittömästi työn aikatauluttamiseksi, etenemisen varmistamiseksi ja tavoitteiden asettamisen sekä mittareiden valinnan avuksi sekä raportointia varten. Hankinnan alustava yleiskuvaus oheismateriaalina. Tekninen toimi voi täydentää kuvausta tarvittaessa.

-Työn tavoitteena on saada laaja näkemys valtuustoaloitteen alaisiin kohtiin. Maapoliittinen ja asuntopoliittinen ohjelma/uudistus palvelisi kuntaa

ja kunnan alueen toimijoita käytännössä, mikäli se on tulevaisuusorientoitunut.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että "Asunto- ja maapoliittinen uudistus" - valtuustoaloitteeseen perustuen Kittilän kunnassa käynnistetään välittömästi työ asunto- ja maapoliittisen ohjelman laatimiseksi. Työssä tullaan käyttämään ulkopuolista apua, joka kilpailutetaan välittömästi. Kilpailutuksen tekniseen valmisteluun valtuutetaan vs. hallintojohtaja ja tekninen johtaja.

Vastauksessa mainitut käytännön toimenpiteet ovat teknisen lautakunnan alaista toimintaa ja toteutuvat näin teknisen toimen toimintana.

Tämä aloite ja siihen annettu vastaus saatetaan tekniselle lautakunnalle käsiteltäväksi.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee kunnanhallituksen vastauksen asunto- ja maapoliittinen uudistus valtuustoaloitteen tiedoksi ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Jouko Nikkinen esitti, että aloite siirretään tekniselle lautakunnalle valmisteltavaksi. Esa Ylläsjarvi kannatti esitystä.

Tauko pidettiin asian käsittelyn aikana klo 15.52-16.02.

Tarmo Salonen poistui klo 15.52. Kai Jussila poistui tauon aikana.

Kunnanjohtajan muutettu päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää, että "Asunto- ja maapoliittinen uudistus" – valtuustoaloite siirretään tekniselle lautakunnalle valmisteltavaksi.

Kunnanjohtajan muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.